

Misschien heeft u dat ook, dat u ooit een boek hebt gehad, dat uw leven heeft bepaald. Ik heb zo'n boek gehad. Het heet "**Leren in vrijheid**" en is geschreven in Amerika door Carl Rogers. Dit boek!

Het was 1969, ik zat op de sociale academie en het boek kwam net uit. Het was de tijd dat leerlingen opkwamen voor hun rechten. Ik ook. Ik vond dat ik in staat was mijn eigen leven te maken. En Carl Rogers zei dat dat kon. Hij zei: de mens is in staat zichzelf te begrijpen en te corrigeren.

Carl Rogers was een landbouw man maar op een of andere manier kwam hij terecht in een huis voor moeilijk opvoedbare jongens. Hij moest hun ouders begeleiden en gesprekken met hen voeren. Omdat hij geen verstand had van hun problemen luisterde hij vooral. Op een dag kwam er een moeder en hij luisterde naar haar. Het enige wat hij deed was haar aanmoedigen verder te vertellen. Aan het eind van het gesprek, zei de moeder dat hij haar enorm had geholpen. Nu schilder ik Rogers af als iemand die niks wist en op die manier toch kon helpen. Maar dat is niet waar. Rogers had een fabelachtige intuïtie dat het zó moest. Hij voelde dat mensen pas iets oplossen als ze die oplossing zélf gevonden hebben.

Carl Rogers kwam tot de conclusie dat de vrouw zichzelf had geholpen door de analyse die zij maakte en van die tijd af werd dat zijn werkwijze. Hij schiep een sfeer waarin mensen 'zichzélf' konden helpen.

Dat is wat mij aansprak. Dat is ook mijn werkwijze geworden. Temeer omdat ik dat in mijn vroege leven had gemist. Mijn ouders zeiden hoe het moest. Ik was pas lief als ik deed wat zij zeiden. De school zei wat ik moest denken. Maar ik was zélf iemand, ik had zélf ideeën zo klein als ik was. Daarin vinden Joris en ik elkaar. Hij heeft die ervaring ook. Joris en ik en Meisje Bloem leren vooral, misschien wel alleen, als we de ruimte krijgen zélf te ontdekken.

Het prentenboek *Meisje Bloem* is de weerslag van wat Joris en ik denken: dat de wereld leuker wordt gemaakt door mensen die zelf denken.

Ieder mens kan denken. Ieder mens kan vragen stellen bij de wereld om zich heen; kan vragen: maar wat is dat dan? Maar wat is dat dan lief, wat is dat dan... pijn, wat is dat dan ... eigen weg? En hij geeft daarop zijn eigen antwoord. Een antwoord dat misschien anders is dan het antwoord dat anderen geven.

Maar pikken mensen dat? Pikken mensen dat als hun mening verschilt van wat andere mensen denken? Kunnen antwoorden van mensen verschillen zonder dat zij ruzie krijgen?

Jawel. Antwoorden kunnen naast elkaar bestaan. Meisje Bloem denkt dat haar opa die dood is nu woont in een huis boven de wolken waar alles goed is, haar moeder weet niet of zo'n huis wel bestaat, maar zij verbiedt deze gedachte niet. Meisje Bloem mag geloven in een hemel terwijl haar moeder denkt dat bij de dood het leven ophoudt.

Die antwoorden blijven overeind in een goeie relatie: twee autonome mensen gaan samen, elk houdt zijn eigen antwoorden, zoals verschillende bloemen elk hun identiteit behouden in een gemengd boeket. Een blauwe anjelier blijft een blauwe anjelier, een roze roos blijft een roze roos, een paarse monnikskap blijft een paarse monnikskap als je ze in één vaas zet. Zo'n boeket heet een 'gemengd' boeket. Een mooi gemengd boeket bloemen, is toch een eenheid.

Als we het prentenboek *Meisje Bloem* lezen en bekijken, wanen wij ons bij haar op haar zolder. De spullen op die zolder nodigen haar uit te denken, zij groeit ervan. Meisje Bloem leert op de zolder wie zij zelf is. **Hoe leert ze? Ze ontdekt.**

Ik pak het boek dat de koers in mijn leven heeft bepaald. Het stuk heb ik zo vaak gelezen, dat ik het bijna uit mijn hoofd ken. Op pagina 14 staat boven aan de bladzijde een vetgedrukt kopje: **Leren Hoe?**

Carl Rogers zegt:

Ik wil het hebben over leren. Maar *niet de* levenloze, steriele, onbenullige, snel vergeten rommel waarmee de arme hulpeloze sterveling, door ijzeren boeien van het conformisme aan zijn stoel gekluisterd, het hoofd krijgt vol gepropt! Nee, ik heb het over *leren* - de onverzadigbare nieuwsgierigheid die de opgroeiende jongen ertoe drijft, alles wat hij over benzinemotoren te zien, te horen of te lezen kan krijgen, in zich op te nemen om zo het prestatievermogen en de snelheid van zijn 'rij-ijzer' te kunnen opvoeren. Ik heb het over de student die zegt: 'Ik ben aan het ontdekken, van buitenaf naar me toe aan het trekken, en wat ik naar binnen gehaald heb maak ik echt een deel van *mezelf*.' Ik heb het over al het leren waarin de ervaring van de lerende volgens deze lijn verloopt: 'Nee, nee, dat is niet wat ik nodig heb'; 'Wacht! Dit komt dichterbij wat me interesseert, die moet ik hebben. Aha, hier heb ik het! Nu begin ik te vatten en te begrijpen wat me ontbreekt en wat ik hebben wil!'

Einde citaat.

De ontdekkingsstocht van Meisje Bloem in dit prentenboek loopt via **deze** lijn: ze kijkt, ze zoekt, ze kiest en dan begint ze te begrijpen wat ontbreekt en begint ze te begrijpen wat ze hebben wil.

Een mooi meisje, Meisje Bloem. Een lief meisje en sterk. Ik hoop dat na het lezen van het boek u Meisje Bloem leuk vindt, dat u zich wellicht in haar herkent, dat zij u stimuleert de wereld om u heen te ontdekken want de wereld verbergt veel leuks.

Nog even dit... Bestaat een leukere wereld?

Ja zeker. Je kunt die wereld namelijk zelf maken. Madame Poubelle, Meneer Boek en ook Meisje Bloem, de drie prentenboeken van uitgeverij Joleijt, maken de wereld een beetje leuker. Hun ervaringen staan opgeschreven en getekend in de prentenboeken die zijn verschenen in de reeks onder de naam: *Een leukere wereld*.

Clémence Leijten, lezing bij de presentatie van prentenboek *Meisje Bloem* in de Thiemeloods in Nijmegen op 30 maart 2019.